

Україна через національну морську політику повинна забезпечити досягнення національних інтересів в прибережній зоні, у внутрішніх морських водах, територіальному морі, у виключній економічній зоні, на континентальному шельфі України та у відкритому морі. На даний момент морська політика України потребує системної єдності, яка б охопила всі сфери морської діяльності. Також на морському транспорті України потрібно підвищити якість обслуговування, поновити флот технічно оновленими судами та підвищити якість перевезень.

Література:

1. Міжнародні морські перевезення: якими вони бувають? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cargo-ukraine.com/uk/mizhnarodni-morski-perevezennya-yakimi-voni-buvayut>. – Назва з екрана.
2. Вантажообіг у портах зберігає позитивні показники [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dzi.gov.ua/press-centre/news/gruzooborot-v-portah-sohranyaet-polozhitelnye-pokazateli>. – Назва з екрана.
3. Заєць М.А., Загородна Ю.О. Значення та ефективність морських транспортних перевезень в Україні / М.А. Заєць, Ю.О. Загородна // Економіка. Фінанси. Право: інформ.-аналіт. журн. – 2017. – № 11. – С. 15.
4. Морські та річкові перевезення: тенденції 2018 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/transportne-pravo/morski-ta-richkovi-perevezennya-tendenciyi-2018-roku.html>. – Назва з екрана.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Холкіна Валерія Сергіївна

Студентка спеціальності «Менеджмент» (магістр)

Покорський Олександр Валерійович

Студент спеціальності «Менеджмент» (магістр)

Науковий керівник: Масленников Є.І., д.е.н., доцент

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
(Одеса, Україна)

Зовнішньоекономічна діяльність – це господарювання суб'єктів України та іноземних суб'єктів, яке ґрунтується на

взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами. Базовою підставою функціонування будь-якого суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності є внесення даного виду діяльності до статуту підприємства або установчого договору, що надає право підприємствам здійснювати будь-які види зовнішньоекономічної діяльності.

Згідно з чинним законодавством України, всі суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності мають рівне право здійснювати будь-які види, прямо не заборонені законами України, незалежно від форм власності та інших ознак. Підставою функціонування суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності є внесення даного виду діяльності до статуту підприємства або установчого договору, що надає право підприємствам здійснювати будь-які види зовнішньоекономічної діяльності.

Сукупність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності можна систематизувати за такими критеріями: за рівнями, дієздатністю, способом привласнення результатів діяльності та відповідальністю.

Для іноземних суб'єктів господарської діяльності запроваджуються такі правові режими: режим найбільшого сприяння, який означає, що іноземні суб'єкти господарської діяльності мають обсяг прав, преференцій та пільг щодо мит, податків та зборів, якими користується або буде користуватися іноземний суб'єкт господарської діяльності будь-якої іншої держави, якій надано згаданий режим. Винятком є випадки, коли зазначені мита, податки, збори та пільги по них встановлюються в рамках спеціального режиму, визначеного нижче; національний режим, який означає, що іноземні суб'єкти господарської діяльності мають прав та обов'язків не менше, ніж суб'єкти господарської діяльності України; спеціальний режим, який застосовується до територій спеціальних економічних зон, до територій митних союзів, до яких входить Україна, а також у разі встановлення будь-якого спеціального режиму згідно з міжнародними договорами за участю України.

Іноземний суб'єкт господарської діяльності при здійснення ним зовнішньоекономічної має право на відкриття в Україні свого представництва. Здійснення іноземним суб'єктом операцій із продукцією українського походження без вивозу її з митної території України, включаючи продаж, обмін і передачу іншим особам, вирішується тільки при наявності зареєстрованого представництва іноземного суб'єкта господарської діяльності. Реєстрація представництва необхідна також при бажанні іноземної підприємства відкрити рахунок в українських банках.

Керуючись принципом свободи міжнародного підприємництва, законодавство України передбачає суб'єктам господарювання, як уже зазначалося, незалежно від форм власності, права здійснення зовнішньоекономічної діяльності в будь-яких формах, які прямо не заборонені чинними законодавством України, та виключного права власності підприємств на всі одержані ними результати зовнішньоекономічної діяльності.

Серед основних видів зовнішньоекономічної діяльності виділяють: експорт та імпорт товарів, капіталів та робочої сили; надання суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності послуг іноземним суб'єктам господарської діяльності; науково-виробнича кооперація з іноземними суб'єктами господарської діяльності; міжнародні фінансові операції та операції з цінними паперами; кредитні та розрахункові операції між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними суб'єктами господарської діяльності; спільна підприємницька діяльність; підприємницька діяльність, пов'язана з наданням ліцензій, патентів, ноу-хау, торгових марок з боку іноземних суб'єктів господарської діяльності; організація та здійснення діяльності в галузі проведення виставок, аукціонів, торгів, конференцій та інших подібних заходів, що здійснюються суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності; товарообмінні (бартерні) операції; орендні операції між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності; операції з придбання, продажу та обміну валюти; роботи на контрактній основі фізичних осіб України з іноземними суб'єктами господарської діяльності; інші види зовнішньоекономічної діяльності, не заборонені законодавством України.

Всі підприємства, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність можна розділити на: підприємства, що виробляють матеріальні цінності, тобто товар; підприємства, що надають послуги; підприємства, що виконують конкретні види робіт.

Загальним для підприємств усіх видів виступає прагнення до стійкого розвитку, високої конкурентоспроможності і виживаності в економічно нестабільних умовах.

Функціонування будь-якого підприємства можна описати моделлю «вхід – вихід». З економічної точки зору входи – це земля, праця, капітал і управління, що комбінуються в єдину виробничу систему. Виходи – це різні товари і послуги, наприклад автомобілі, хлібобулочні вироби, медичне обслуговування, кваліфікований персонал і т.ін. Ланцюжок «входи – трансформаційний процес – виходи», як єдине ціле системи зв'язує стратегія, що дозволяє досягати

бажаних результатів.

Вибір напрямків діяльності підприємства визначається такими відомими факторами: номенклатурою продукції (послуг); спеціалізацією виробництва; існуючою технологією основного виробництва; групою споживачів, якими затребувана продукція (або послуга); ступенем задоволення споживачів; питомою вагою, займаною підприємством у галузі; ступенем диверсифікованості підприємства; ступенем орієнтації і наполегливості підприємства в досягненні планованих «висот» – одержанні високих прибутків.

Використовуючи методологію системного підходу, можна встановити, що будь-яке підприємство або організація, яке функціонує в умовах імпортової діяльності являє собою відкриту систему, що потребує ресурси і задовольняє потребу у зазначених продукції, послугах або роботах.

В умовах сучасної економічної реальності, підприємство яке функціонує в умовах імпортової діяльності стоїть перед вирішенням таких життєво важливих задач: дослідження ринку і завоювання споживача; коректне встановлення генеральної мети і системи цілей, спрямованих на подальший розвиток підприємства; визначення необхідних достатніх обсягів виробництва; установа сприятливих зв'язків із зовнішнім середовищем; утворення своєї інформаційної структури й інформаційних систем з базами даних; забезпечення конкурентоздатності; керування фінансовими потоками; визначення джерел і напрямків інвестування; підбір і керування персоналом; використання досягнень науково-технічного прогресу і т. ін. При цьому найголовнішою задачею є розробка стратегії підприємства.

Спільною рисою для сучасних підприємств – суб'єктів зовнішньоекономічних операцій є те, що всі вони функціонують в досить складному конкурентному середовищі. Це спонукає топ-менеджерів до відпрацювання конкурентних стратегій підприємств та постійного їх коригування.

Література:

1. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.91 р. № 959-ХІІ [Електронний ресурс]: Верховна Рада України (доступно на 27.04.2018 р.). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-12>. – Назва з екрана.
2. Масленніков Є.І. Методичні підходи до формування стратегічних завдань зовнішньоекономічної діяльності підприємства / Є.І. Масленніков, В.В. Белякова // Економіка. Фінанси. Право. – 2016. – № 11/5. – С. 13-16.